

Kodakmoment

'Manhattanenge'

Hoezo, een stad als New York kent geen natuurlijk schouwspel? Drie tot viermaal per jaar lijkt de zon zich bij het ondergaan te bewegen volgens het stratenpatroon van Manhattan. Het spektakel wordt 'Manhattanenge' genoemd en maakt zelfs indruk op de coolste, blaséste New Yorker. De stad staat dan even stil bij dit urbane Grand Canyon-gevoel.

Ziet je eerste indruk van Times Square er zo uit? Je bent niet de enige – de extreme aanval op alle zintuigen moet worden afgeslagen voor de indrukken kunnen worden verwerkt

drugshandel beheersten het straatbeeld. Wie wil zien hoe het er toen op Times Square aan toe ging, moet de serie *The Deuce* maar eens kijken.

Tegenwoordig wordt deze straat in het centrum van Manhattan omzoomd door elegante, moderne wolkenkrabbers. De enige uitzondering is het Paramount Building aan Broadway, tussen 43th en de 44th Street, een klassieke New Yorkse wolkenkrabber uit de jaren 20.

Het doek opent zich voor de stad

De vernieuwing van Times Square bevat niet iedereen. New Yorkers klagen dat het plein een *tourist trap* is geworden en veel mensen mijden het, al is het maar omdat je grote kans maakt te blijven steken in de mensenmassa – en als er iets is wat New Yorkers, die altijd haast hebben, haten, is het wel stilstaan. Toch is het de moeite waard om hier als toerist heen te komen: de massa's mensen die zich een weg banen, gecombineerd met de lichtjes en de drukte van de straatverkopers en jongleurs, zorgen voor een overweldigende aanval op de zintuigen.

Intussen hebben ook de stadsplanners erkend dat de aantrekkingskracht van Times Square het plein zelf is. Daarom hebben ze midden op de vluchtheuvel op Broadway, Father Duffy Square, een door het Australische bureau Choi Ropiha ontworpen **tribune** 1 laten bouwen, enkel en alleen om mensen de gelegenheid te bieden de activiteiten op het plein en de fonkelende neonreclames in betrekkelijke rust te bekijken.

Bovendien zijn enkele delen van Broadway, waaronder Times Square, afgesloten voor verkeer, in voetgangerszones veranderd en van tafeltjes en stoeltjes voorzien. Het is een heel bijzonder stedenbouwkundig experiment, dat verrassend goed uitpakt. De New Yorkers zijn enthousiast. Neem ergens plaats om het spektakel van de neonreclames en lichtkranten te bekijken, want het is een van de leukste manieren om Times Square op je te laten inwerken.

Wie nog meer show wil, kan bij de **theaterkiosk** **TKTS** 2, die zich midden op Times Square bevindt, kaartjes kopen voor de musicals en toneelstukken die in de 39 klassieke theaters in de omgeving van het plein worden opgevoerd. Op de dag van de voorstelling zijn hier tickets tegen

gereduceerde prijzen te koop, ook voor de grote revues die met de naam Broadway worden geassocieerd. In de traditionele theaters rond Broadway lopen permanent tientallen voorstellingen, van musicalklassiekers als *The Phantom of the Opera*, *Chicago* en *The Lion King* tot serieuze toneelstukken.

In het nieuwe, interactieve **Museum of Broadway** 2 kun je meer te weten komen over de geschiedenis van musical- en theaterentertainment en de hoogtepunten van de beroemdste Broadwayshows opnieuw beleven in beeld en geluid.

Een hapje eten

Op Times Square zelf bestaat het aanbod vooral uit fastfoodrestaurants, die te veel rekenen voor wat ze bieden en niet echt aan te bevelen zijn. In 46th Street tussen Eighth en Ninth Avenue rijgen de restaurants zich aaneen; vooral voor en na theatervoorstellingen worden deze druk bezocht.

INFORMATIE

Museum of Broadway 2: 145 West 45th St., themuseumofbroadway.com, dag. 9.30-18.30 (wo. 14.30, za. 20) uur, \$43.

birdlandjazz.com, \$20-50 plus min. \$10 aan consumpties.

Iridium 3: 1650 Broadway, hoek 51 St., tel. 212 582 21 21, theiridium.com, dag. shows om 20 en 22 uur, vanaf circa \$25 plus min. \$15 aan consumpties.

ETEN EN DRINKEN

Sardi's 1: 234 West 44th St., sardis.com, tel. 212 221 84 40, di.-za. 12-22.45 uur.

The Rum House 2: in het Edison Hotel, 228 West 47th St., tel. 646 490 69 42, therumhousenyc.com, dag. 16-1 (vr., za. 2) uur.

Barbetta 3: 321 West 46th St., tel. 212 246 91 71, barbettarestaurant.com, di.-za. 16.30-23, wo., za. ook 12-14 uur.

UITGAAN

TKTS 2: 1564 Broadway, dag. 15-20 (zo. 19), wo., za. 11-14, zo. 11-15 uur.

Birdland 3: 315 West 44th St., tussen Eighth en Ninth Ave., tel. 212 581 30 80,

Uitneembare kaart D 4/5 | Metro N, Q, S, 1, 2, 3, 7, 42nd Street/Times Square

► INFO & KAARTJES

Wie het niet erg vindt zich te laten leiden door het last-minuteaanbod, gaat simpelweg overdag naar de **ticketkiosk** **TKTS** op Times Square voor **last-minutekaartjes** voor die avond. Wie echter een bepaalde voorstelling wil zien, kan beter al voor vertrek kaartjes bestellen. Op broadway.com vind je het actuele aanbod. Op de website van uitgaansmagazine *Time Out New York* (timeout.com/newyork) staan vaak recensies van voorstellingen die op dat moment lopen en een overzicht van alle concerten en andere optredens.

Museumlandschap van New York

Ligt je interesse bij Perzische ridderuitrustingen uit de middeleeuwen of meer bij computergestuurd design? Wil je zien hoe een metrowagon eruitzag in de jaren 20 of het werk van de grootste Engelse romantische landschapsschilders bekijken? Wil je meer te weten komen over het hoe en waarom van de grote financiële crises of over feministische avant-gardekunst uit de jaren 70? In alle gevallen ben je in New York in de juiste stad. Wat voor zo veel andere gebieden geldt, geldt ook voor het museumlandschap: als het niet bestaat in New York, bestaat het niet. De enorme kwantiteit én kwaliteit van musea, die tot de beste in de wereld behoren, zou je ertoe kunnen verleiden ze allemaal te willen afvinken. Geen goed idee. Doe het liever zoals de New Yorkers: om met de enorme culturele rijkdom om te kunnen gaan worden de musea gewoon geïntegreerd in het dagelijks leven. Men loopt even naar binnen in het Guggenheim, om naar de nieuwe Bauhaus-tentoonstelling te kijken, of gaat in de lunchpauze even naar het MoMA voor de laatste expositie over het dadaïsme. Natuurlijk, als bezoeker is die vanzelfsprekendheid wat lastiger, je bent immers maar even in de stad. Ga daarom selectief te werk. Natuurlijk moet je naar de grote namen als het Metropolitan Museum en het MoMA. Durf echter ook eens out of the box te denken. Je gaat gegarandeerd tevreden naar huis, met een virtuele koffer vol nieuwe indrukken.

REISINFORMATIE

Met de **New York Pass** (► blz. 111) is de entree iets voordeliger, maar hij is alleen geldig bij de meest gangbare bezienswaardigheden en werkt zodoende 'het lijstje afvinken' in de hand. Veel musea hebben dagen waarop in elk geval voor een paar uur de toegang gratis is, andere zijn altijd voor niets – of een vrijwillige gift – te bezoeken. Er is elke dag wel een aantal musea geopend. Veel musea hebben daarnaast minstens eens per week langere openingstijden.

Het Guggenheim is alleen om zijn architectuur al een bezoek waard

Manhattan uit

Manhattan is het bekendste stadsdeel van New York en het zakelijke en culturele centrum. Je proeft de ziel van New York echter pas echt als je je begeeft in de 'buitengebieden', waar nog echte immigrantenwijken zijn en waar heel gewone mensen wonen. Mensen die ervoor zorgen dat het raderwerk van de grote stad soepeltjes blijft lopen.

Nieuwe oever

Long Island City en Astoria

📍 kaart 4, D 2

Direct tegenover Manhattan, aan de andere kant van de East River, wordt een van de interessantste bouwprojecten van de afgelopen jaren gerealiseerd, **Long Island City**. De 'coolness-jagers', die Brooklyn inmiddels alweer beu zijn, trekken in groten getale naar deze buurt, in hun kielzog volgen restaurants, kroegen en cafés. Daarnaast bezit het een aantal van de opmerkelijkste musea van New York. Direct aangrenzend ligt de traditioneel Griekse wijk **Astoria**. De afgelopen jaren hebben zich hier steeds meer Brazilianen, Colombianen, Egyptenaren en Bengalen gevestigd. Het is om die reden inmiddels een van de meest kleurrijke wijken van New York.

Metro N en Q

Culinaire keuzestress

Jackson Heights 📍 kaart 4, E 2 Nauwelijks minder multicultureel gaat het eraan toe in Jackson Heights, een paar metrostations dieper Queens in met lijn 7. Hier wonen Indiase, Thaise en Zuid-Amerikaanse immigranten, wat te merken is aan het grote aantal etnische restaurants en winkels. Tijdens een wandeling over **Roosevelt Avenue** vind je op korte afstand van elkaar Tibetaanse, Indiase en Colombiaanse restaurants. Bij **Phayul** (37-65 74th St., tel. 718 424 18 69) worden de beste gerechten uit de Himalaya geserveerd. In de **Taqueria Caotzingo**

(7605 Roosevelt Ave, tel. 718 424 18 17) ontmoeten Mexicanen uit de buurt elkaar om voetbal te kijken. In de **La Cabaña Argentina** (8607 Northern Boulevard, tel. 718 255 11 60) eet je uitstekend Argentijns, bij **El Gran Coffee Shop** (8610 Roosevelt Ave., tel. 718 205 71 28) Ecuadoriaans en bij **La Pequeña Colombia** (83-27 Roosevelt Ave, tel. 718 478 87 00, pequenacolombia.com/) en **Cositas Ricas** (79-19 Roosevelt Ave., tel. 718 478 15 00) Colombiaans.

Metro 7

Een tweede Chinatown

Flushing 📍 kaart 4, E/F 2/3 Helemaal aan het eind van de route van metrolijn 7 in Flushing vind je naast het tennisstadion van de US Open een Chinatown, nog groter dan dat in Manhattan. Langs Main Street in Flushing wordt uitsluitend Mandarijn gesproken, alle borden zijn in Chinese tekens en in restaurantjes als **Congee Village** (3636 Prince St., congeeny.com) krijg je gegarandeerd authentieke dimsum.

Metro 7 tot Station Flushing Main St.

MoMA-dependance

PS1 📍 H 6

PS1 is de dependance van het bekende, grote museum voor moderne en hedendaagse kunst in Long Island City. In het voormalige schoolgebouw heeft de oorspronkelijk Duitse directeur Klaus Biesenbach sensationele en vaak provocerende tentoonstellingen opgezet, waarmee hij de New Yorkse kunstscene